Laiska-Jaakko Pontus, sotapäällikkö ja ministeri, Pontuksen kaivanto, Lappeenranta

LAT 61°4'45.4” LON 28°18'45.9”

Vanhaan aikaan Ruotsin kuningas kävi Viipurissa sotaa Venäjää vastaan ja hävisi aina. Sotaväessä oli tykkimies Jaakko, jonka tykin putkessa luki: "Kaksitoista peninkulmaa kannan, ja vielä terveiset annan". Hän kysyi kuninkaalta, eikö olisi parempi voittaa kuin hävitä. Kununga suuttui ja käski Jaakon huomenna johtaa sotaa, kun sen kerran niin hyvin osaa.
Illalla Jaakko lähti Viipurista kävelylle ja meni taloon, jossa piru istui kirjoittamassa. Piru vaati Jaakkoa kirjoittamaan nimensä pirun kirjaan tai hänet tapetaan. Jaakko kirjoitti kirjaan Jeesuksen nimen. Kun piru luki sen, se pakeni ja jätti kirjansa sinne. Siitä Jaakko oppi noidaksi ja temput sodan voittamiseksi.
Seuraavana päivänä Jaakko oli kenraalina. Hän katseli, miten vihollinen eteni. Sitten hän sytytti kuoppaan tulen ja pani pataan elohopeaa kiehumaan. Hän käski ruotiakan sitä hämmentämään, ja neuvoi, että kun venäläiset tulevat, hänen pitää kaataa keitto tuleen. Oman armeijansa Jaakko käski karkuteille. Kun vihollinen tuli kuopalle, he pysähtyivät ja alkoivat ihmetellä pataa hämmentävää akkaa. Kun tämä kaasi keiton tuleen, se räjähti, ja puolet venäläisistä lensi ympäriinsä. Keitoksen räjähtäessä Jaakko otti esiin varaamansa tyynyn ja pudisteli sen höyhenet ilmaan. Jokaisesta höyhenestä tuli ratsumies, joka aika karkua hyökkäsi venäläisten päälle. Niin Jaakko voitti taistelun ja sai olla kenraalina.
Jaakko olisi voittanut venäläiset, miten tahtoi, mutta oli laiska mies. Hän ei juuri viitsinyt venäläisiä ahdistaa. Makasivat vain ja odotti, että nämä hyökkäsivät ja voitti heidät taikatempuillaan. Siitä hän sai nimen Laiska-Jaakko. Lisää voimaa tämä nimi sai, kun Jaakko valloitti Novgorodin eikä viitsinyt lähteä sieltä pois, vaikka koko armeija sitä rukoili. Siitä sanottiin:

- Kesä lähti, talvi lähti, vaan ei lähde Laiska-Jaakko.
Kerran piti hyökätä yli joen. Silloin Jaakko komensi miehensä rohkeasti rantaan ja heti syntyi ponttuusilta joen yli. Suomalaiset pääsivät yli kuivin jaloin. Tämän vuoksi häntä alettiin sanoa Pontus-herraksi. Sen hän otti sukunimekseen niin, että hän oli kenraalina Laiska-Jaakko Pontus.
Kerran Jaakko Pontus oli matkalla Mikkelistä Viipuriin. Häntä vietiin laivalla Lappeenrantaan, siitä vaunuilla Suomenvedenpohjaan ja veneellä Viipuriin. Laiska-Jaakosta matka oli niin hankala, että hän ryhtyi sotamiehillä kaivattamaan kanavaa, että pääsisi laivalla suoraan Viipuriin. Kanavatyö jäi kesken, kun Jaakosta tehtiin ministeri Tukholmaan. Kanavatyömaa on tänä päivänäkin nähtävissä ja tunnetaan nimellä Pontuksen kanava.

https://www.google.fi/search?q=pontuksen+kanava&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0CAgQ_AUoAmoVChMI7NLB3Lv4xwIVQtgaCh26tggt&biw=1366&bih=632
https://www.google.fi/search?q=pontuksen+kanava&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0CAgQ_AUoAmoVChMI7NLB3Lv4xwIVQtgaCh26tggt&biw=1366&bih=632

Tukholmassa Laiska-Jaakko Pontus näytti kuninkaalle monet ihmeet, mutta ne eivät enää ole Suomenmaan asioita. Kansantarinoiden lisäksi Jaakko Pontuksesta on kalevalanmittainen runo, Puntuksen sota, jossa Jaakko Puntus valloittaa Riian kaupungin. Elias Lönnrot on tallentanut sen Kantelettareen.
Laiska-Jaakko Pontuksessa yhdistyvät suloiseksi sillisalaatiksi kolmen sukupolven De La Gardie suvun miehet: Pontus De La Gardie (1520-1585), Jaakko De La Gardie (1583-1652) ja Magnus De La Gardie (1622-1686). Kaksi ensimmäistä olivat sotapäälliköitä ja hallintomiehiä, Magnus oli hallinto- ja valtiomies.
Pontuksen kanava, joka on eräs yritys rakentaa kanava Saimaan ja Suomenlahden välille, on nykyäänkin näkyvissä Lappeenrannassa. Se on merkitty GT-karttaan ja paikalla on historiasta kertova opastus.

MUITA VASTAAVIA TARINOITA:

Laiska-Jaakon järjestämän pamauksen kaltainen on Knut Possen parisataa vuotta aiemmin aikaansaama Viipurin pamaus, joka sekin eräissä tarinaversioissa pannaan Laiska-Jaakon kontolle. Pirulta oppimillaan konsteilla Jaakko Pontus teki monenlaista kuria, jota myöhemmin tekivät silmänkääntäjät kuten Kuikka Koponen.

Puntuksen sota

Viholainen, vainolainen,
Uhkasi ikänsä kaiken,
Maata Ruotsin ruoskivansa,
Tappavansa kaikki tyyni
Kuninkahat kansoinensa,
Papit kirkkokuntinensa,
Rustingit hevosinensa,
Pitäjät perehinensä.
Jalo herra Jaakko Puntus,
Itse Wiipurin isäntä,
Latoi laivoja lahelle,
Kun kana munasiansa,
Veti päälle purjehia,
Kun on kummun kuusiloita;
Veipä tuuli Turjuksehen,
Ahavainen Aunuksehen,
Purje Puolahan osasi,
Ajoi riskin Riian alle.

Jalo herra Jaakko Puntus
Työnti linnahan sanoja;
Paperit pakon perästä:
“Onko pantuna olutta,
Mettä meiän miehillemme?”
“Onpa pantua olutta,
Mettä miehille hyville,
Tallissa hevon kusia,
Lehmän läävän lattialla.”
Jalo herra Jaakko Puntus
Alkoi lyiyllä lykätä,
Tinapallin paiskiloia.—
Viholainen, vainolainen
Kohta itkien tulevi,
Sanoi suurella surulla:
“Jalo herra Jaakko Puntus!
Tule siivolla sisähän,
Kaunihisti kaupunkihin,
On olutta juoaksesi,
Sekä mettä syöäksesi,
Ei mesi merestä puutu,
Olut Riian kaupunnista.”